

[Kastrup Olsen.]

ude, stod det Øjeblik for dem, da de kom hjem, som deres Livs lykkeligste Øjeblik. Nu kommer mange af dem hjem til en Gæld, som de ikke kan betale tilbage, for Sagen er jo den, som det ærede Medlem Hr. Poul Hansen gjorde opmærksom paa, at den Gage, der er tjent i engelsk Tjeneste, svarer slet ikke til, hvad de kunde have tjent i Danmark. Saa kunde man sige: Ja, men saa havde Søfolkene at være mere sparsommelige, og det er maaske en rigtig Betragtning. Men der er mange, der, selv om de har været aldrig saa sparsommelige, alligevel ikke har været i Stand til at lægge sig Midler op til Tilbagebetaling af deres Laan, naar de kom hjem. Man maa huske paa, at det at leve under Krig — de levede Soldatens Liv — medfører ganske naturligt, at Livet bliver noget mere forceret, det er menneskeligt, og det har naturligvis ogsaa gjort sig gældende for vore Søfolk.

Men ogsaa noget andet maa man have Lov til at gøre opmærksom paa, og det er, at da Søfolkene i London havde Forhandling med Frihedsraadet i London, fik de Tilsgagn om, at naar de kom hjem til Danmark, vilde de faa saadanne økonomiske Forhold, at de vilde have Mulighed for at tilbagebetale deres Laan. Det har Søfolkene troet paa og levet efter, og derfor har de maaske ikke været saa sparsommelige, som de egentlig kunde have været. Men naar de nu kommer hjem og ser, at deres Forventninger bliver skuffet, er det ganske klart, at der maa brede sig en Bitterhed hos disse Mennesker. Gang paa Gang blev i den engelske Radio under Besættelsen vore Søfolks Indsats brugt som en væsentlig Del af den Propaganda, der blev udsendt fra London til Fordel for Danmark. De maa da have haft Lov til at vente, at den danske Nation anerkendte dem som de fornemste Frihedskæmpere, de maatte have Lov til at vente, at der fra den danske Stats Side ydes dem en saadan Godtgørelse, at de ikke efter dette skal komme i økonomisk Betryk; de maa have haft Lov til at vente det, det er fuldt rimeligt og naturligt, at de gør det.

Nu kommer de hjem og er for manges Vedkommende ude af Stand til at betale disse Laan. Mange har været ude for ikke een, men flere Gange at blive torpederet. Hvad vil det sige? Det vil sige, at hele deres Udstyr, hele deres Udrustning er gaaet tabt, de skal erhverve sig ny Udrustning. Den er ganske vist erstattet af den engelske Stat, men det var kun en ringe Erstatning, og naar disse Folk skulde se hen til en Tid paa Nordatlanten Vinterdage, maatte de

have en meget væsentlig Udrustning, ellers kunde de ikke staa det igennem, og det har været paa deres Midler. En hel Del har været arbejdsløse i England, de har kun faaet en maadelig Understøttelse, det har ogsaa været paa deres Midler. Man kan ikke sige, at Søfolkene selv er Skyld i, at de ikke har Midler tilbage til at betale. Selvfølgelig er der en hel Del af dem, som har det, men hele det Beløb, som deres Hustru har faaet under Krigen, tror jeg kun et Faatal har, i alt Fald ikke de, der har sejlet i engelsk Tjeneste; for dem, der har sejlet i amerikansk Tjeneste, har Gagerne været meget væsentlig højere.

Hvad vil det sige for disse Søfolk? Det vil sige, at de maa se hen til en Tilværelse i økonomisk Betryk, det vil for manges Vedkommende sige, at de maa se hen til Resten af deres Liv at slæbe om med en Gældsbyrde, de ikke kan afbetale. Og hvad vil det medføre? Jeg talte forleden Dag med en af mine Venner, han sagde: Jeg har kun et eneste at gøre, det er, første Gang jeg kommer til en af de engelske Dominions, at tage mit Tøj og gaa min Vej og søge at opbygge mig en Tilværelse i et andet Land. Der er ingen Tvivl om, at danske Søfolk med den meget høje Standard, de har som søfarende og som Mennesker, har rimelig Udsigt til og Mulighed for at opbygge sig en ny Tilværelse i det fremmede. Det maa vi se hen til. Hvis ikke der bliver truffet en Ordning, saa søfarende kan blive hjulpet, vil ikke Snesevis, men Hundredevis af danske Søfolk emigrere og søge ud i det fremmede, og dør vil vi efterlade en Del af Danmarks første Frihedskæmpere, som hver Dag i fem Aar har sat deres Liv i Fare for at redde Danmarks Ære i Udlandets Øjne. Vi vil dør efterlade i Hundredevis af Søfolk, som i Bitterhed og Skuffelse vil se hen til det Land, de var villige til at ofre deres Liv for. Jeg beder den høje Rigsdag og Regering tage under nøje Overvejelse, om dette kan være Meningen. Vi maa se videre endnu. Vi ved ikke, hvornaar Krigsfaklen igen tændes over Europa, vi ved ikke, hvornaar vi igen kan faa Brug for vore Søfolks Indsats; men hvis der i de søfarendes Erindring lever et saadant Bitterhedens Minde om, hvordan de tidligere er blevet behandlet af den danske Stat, kan man ikke med Rimelighed forlange, at de igen skal yde en lignende straalende Indsats som under denne Krig. Jeg henstiller derfor til dette høje Ting og til den høje Regering, at man tager et Forslag op til Drøttelse, hvorefter der træffes en Ordning, saa de danske søfarende kan føle sig tilfredse. Det